

Criteris generals d'avaluació

- Coneixement global de la matèria i capacitat de síntesi.
- Capacitat analítica i no merament descriptiva. Així, per exemple, en les preguntes de qüestions polítiques es valorarà de forma especialment positiva la capacitat d'indicar els trets fonamentals de cada programa polític, constitució, etc. (divisió de poders, programa econòmic...).
- Cal analitzar les causes i conseqüències de les qüestions tractades.
- Capacitat de contextualització: indicació de la cronologia i l'espai, personatges més transcendents i altres aspectes que tenguin relació amb la pregunta o el text.
- Ús de vocabulari específic, correcte i rigorós, com també definició clara dels conceptes.
- Claredat expositiva i absència de contradiccions.
- Capacitat de concreció.
- Al marge de les preguntes específiques relatives a les Balears, es valorarà al llarg de tota la prova de forma especialment positiva la incorporació de referències a la història de les Illes Balears, com també la capacitat de relacionar el tema o fenomen tractat amb la situació europea.

Criteris de correcció gramatical, lèxica i ortogràfica

El Reial decret 534/2024, d'11 juny, pel qual es regulen les característiques bàsiques de la prova d'accés a la universitat, indica a l'article 13.10 que en tots els exercicis s'inclourà informació sobre els criteris de correcció i qualificació. Aquests criteris comprendran, entre d'altres, paràmetres que permetin valorar els aspectes següents:

L'adequació al que es demana a l'enunciat.

La coherència, la cohesió, la correcció gramatical, lèxica i ortogràfica, així com la presentació.

A més, indica que, als exercicis amb preguntes que requereixen texts de l'estudiant, la valoració corresponent als aspectes recollits a l'apartat b) no podrà ser inferior a un 10 per cent de la puntuació.

La Comissió Organitzadora de les Proves d'Accés a la Universitat, tenint en compte el real decret anterior, va acordar els punts següents:

El corrector marcarà els errors a l'exercici i especificarà clarament la deducció efectuada a la nota global.

La màxima deducció global a l'exercici serà d'un punt, d'acord amb els criteris següents:

Les dues primeres incorreccions ortogràfiques no representaran cap deducció.

Si es repeteix una mateixa falta d'ortografia, es comptarà com una única falta.

A partir de la tercera, per cada falta es deduiran -0,10 punts, fins a un màxim d'un punt.

Per errors en la redacció, en la presentació, falta de coherència, falta de cohesió, incorrecció lèxica o incorrecció gramatical, es podrà deduir un màxim de 0,5 punts.

S'incideix en el fet que, en els casos en què la suma de les deduccions sigui superior a un punt, aquesta és la deducció màxima.

D'acord amb el Reial decret 534/2024, d'11 juny, l'aplicació d'aquests paràmetres es podrà flexibilitzar en el cas de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

Criteris específics

A. Qüestions (1 punt cada qüestió)

A.1. En el cas de les preguntes de resposta breu, l'alumne ha de respondre amb ordre, claredat i correcció gramatical. En el cas dels esquemes, es poden utilitzar diversos formats. S'aconsella una extensió d'unes 6-10 línies.

A.2. Cada definició pot ser qualificada fins a 0,25 punts. Les respostes tendran una extensió d'entre 1 i 3 línies, aproximadament.

A.3. Es valoraran tant les semblances com les diferències i la referència al context històric. S'ha d'establir amb claredat la comparació entre els termes proposats, sense limitar-se a definir-los o descriure'ls separatament. No es podrà avaluar positivament aquesta pregunta si no es relacionen ambdós conceptes, esdeveniments o personatges. S'aconsella una extensió d'unes 6-

10

línies.

A.4. S'ha d'indicar de manera clara l'ordre cronològic, de més antic a més recent, dels quatre conceptes, personatges o esdeveniments corresponents al bloc temàtic A (Dels pobles preromans a l'Espanya del segle XVIII). Si l'ordre és correcte, la qüestió es puntuarà amb 1 punt, si hi ha alguna errada, es puntuarà amb 0 punts.

Es valorarà la utilització adequada del vocabulari històric en totes les qüestions. En el cas dels apartats A.1 i A.3, la incorporació de referències a la història de les Illes Balears es valorarà amb +0,25.

B. Comentari de font històrica

B.1. 1,5 punts. Generalment caldrà identificar autor, destinatari, tipus de document (si és un text, cal indicar si és de tipus jurídic, epistolar, historiogràfic, literari, unes memòries, etc.; si és un document gràfic, cal dir si es tracta d'una pintura, una fotografia, una caricatura, etc.) i període històric a què fa referència. Se n'ha de descriure breument el contingut amb el vocabulari històric precís i indicar les idees principals.

B.2. 1,5 punts. L'alumne ha de respondre a la pregunta o les preguntes concretes i ha de fer referència a la font (citacions de fragments entre cometes acompanyats d'explicació, perífrasis per al·ludir al text, descripció d'algun aspecte si es tracta d'una imatge, etc.).

Es valorarà de manera molt positiva la capacitat d'abordar amb sentit rigorós i crític el material objecte d'anàlisi. La incorporació de referències a la història de les Illes Balears es valorarà amb +0,5 punts.

C. Tema

L'alumne ha d'exposar el tema amb claredat, de manera sintètica i gramaticalment correcta. Es valorarà positivament l'ordre de l'exposició, que serà preferiblement cronològic. L'alumne ha d'indicar els fenòmens fonamentals, els personatges concrets amb els seus noms i la localització cronològica amb dates precises. La incorporació de referències a la història de les Illes Balears es valorarà amb +0,5 punts.

Criteris específics per a aquest model d'examen

A. Qüestions breus (4 punts, 1 punt cadascuna)

A.1.

1r

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

- Caracteritzar l'Espanya del segle XIX com un país feblement industrialitzat.
- Assenyalar alguna de les causes d'aquesta mancança.
- Identificar els principals sectors i zones industrials de l'Espanya del segle XIX.
- Fer alguna referència al cas balear (naturalment és vàlida qualsevol referència d'àmbit local o insular).

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

2n

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

- Situar l'entrada d'Espanya a la CEE el 1986 (també es pot donar per correcte el 1985, a mitjan dècada dels vuitanta, etc.).
- Explicar algunes de les principals conseqüències: modernització, inversió estrangera, creixement del PIB, fons estructurals, canvis fiscals, construcció de l'estat del benestar...

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

A.2

Cada un d'aquests conceptes, fets i personatges es valoraran sobre un màxim de 0,25 punts, tenint en compte que l'alumne disposa només d'entre una i tres línies en cada cas i que hi pot haver diverses maneres d'afrontar la resposta. A manera d'exemple, per obtenir la màxima puntuació en el cas del regnat d'Isabel II, n'hi ha prou si s'indica que és un període històric comprès entre 1833 i 1868 en què es va establir el règim liberal a Espanya; en el cas del manifest dels Perses, cal indicar el seu caràcter reaccionari i contrari a la Constitució de 1812 i altres reformes de les Corts de Cadis en el context dels inicis del regnat de Ferran VII; en el de la crisi de 1917, apuntar al seu triple caràcter social, polític i militar i assenyalar-ne el desenllaç; en el de José María Aznar, indicar que va ser president del Govern, que pertanyia al PP i que va ocupar el càrrec durant el període 1996-2004 (o durant el període democràtic actual).

A.3.

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal caracteritzar breument ambdós texts i assenyalar-ne dos punts en comú (per exemple, que ambdós foren aprovats durant la guerra del Francès i que establien una forma d'Estat monàrquica) i dues diferències (per exemple, que el primer fou aprovat per unes Corts, i l'altre, per una assemblea de notables, i que el primer atorgava més competències a les futures Corts que el segon).

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

A. 4.

Per assolir el punt cal ordenar correctament els quatre esdeveniments, fets i personatges:

1. Presència cartaginesa a Eivissa.
2. Vàndals i bizantins a les illes Balears.
3. Unió dinàstica entre Castella i Aragó.
4. Decret de Nova Planta relatiu a les illes Balears.

En cas de tenir alguna errada, es puntuarà amb zero punts.

B. Fes **un** (i només **un**) dels comentaris següents (3 punts) (s'aconsella entre una cara i cara i mitja de full):

Comentari 1:

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

- Indicar que l'autor del document A és Amadeu I de Savoia.
- Indicar que es tracta d'una declaració institucional i que es va elaborar el 1873.
- Assenyalar que es tracta d'un manifest mitjançant el qual el rei d'Espanya anuncia la seva decisió d'abdicar a causa de la impossibilitat de trobar solucions als múltiples problemes acumulats durant el seu regnat.
- Definir correctament el sexenni revolucionari, assenyalar quines foren les seves grans etapes i identificar les causes de la proclamació de la Primera República i els principals problemes que va haver d'afrontar.
- Incorporar d'una manera o altra al·lusions als dos documents; per exemple, apuntar el clima d'enfrontaments descrits al text com a raó del desgast del regnat d'Amadeu I que conduí a la proclamació de la República, usar la imatge per il·lustrar les divisions entre republicans federals i unitaris, etc.

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

Comentari 2:

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

- Indicar que el document consisteix en un programa polític.
- Indicar que se situa dins el període històric de la Segona República.
- Assenyalar que tracta sobre el programa del Front Popular per a les eleccions de febrer de 1936.
- Resumir el contingut del document de manera correcta.
- Definir correctament el Front Popular com a coalició electoral de diverses forces d'esquerreres, assenyalar que va accedir al Govern arran de la seva victòria a les eleccions de febrer de 1936, descriure breument les seves accions de govern entre febrer i juliol de 1936 i indicar que la Guerra Civil es va iniciar el juliol de 1936 a causa d'un cop d'estat.
- Incorporar alguna al·lusió al document, per exemple, citant-ne i comentant-ne algun fragment.

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

C. Tema**1r**

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

- Definir correctament el règim de Primo de Rivera assenyalant les causes que conduïren al cop d'estat.
- Caracteritzar breument l'etapa del Directori militar fent referència a algunes de les seves principals actuacions en matèries com: ordre públic, reformes administratives, repressió contra el moviment obrer i el catalanisme, política respecte al Marroc, etc.
- Caracteritzar breument l'etapa del Directori civil (1925-30) fent referència als intents d'institucionalització del règim.
- Al·ludir al procés polític que conduí al final de la monarquia d'Alfons XIII i la proclamació de la Segona República.

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.

2n

Per assolir la màxima puntuació en aquesta pregunta cal:

Definir breument el franquisme com a règim polític dictatorial establert entre 1939 i 1975 arran del resultat de la Guerra Civil, destacant qüestions com les causes de la seva durada, el caràcter repressiu o la seva adaptació a les diferents conjuntures.

Identificar algunes de les principals característiques de la dictadura franquista, com ara la concentració de poder en mans de Franco, el totalitarisme d'arrel feixista (partit únic, rebuig a les llibertats democràtiques, etc.) i el centralisme.

Assenyalar el suport al franquisme per part de l'Església catòlica, de l'exèrcit i de les classes benestants.

Referir-se a l'existència de tendències diferents («famílies») dins el règim i identificar-ne alguna.

Encara que no es demanen ni cal desenvolupar les diverses etapes del franquisme, es pot valorar igualment de manera positiva la pregunta si l'alumne ha fet una explicació cronològica del període apuntant d'una manera o d'una altra la major part d'aquestes qüestions.

Per assolir la meitat de la puntuació màxima cal resoldre positivament la meitat dels ítems anteriors.